

## POSTANOWIENIE

Dnia 30 kwietnia 2015 r.

**Sąd Okręgowy w Bydgoszczy II Wydział Cywilny Odwoławczy**

w składzie następującym:

**Przewodniczący: SSO Piotr Starosta**

**Sędziowie: SO Wojciech Borodziuk**

**SO Tomasz Adamski (spr.)**

po rozpoznaniu w dniu 30 kwietnia 2015 roku w Bydgoszczy

na posiedzeniu niejawnym

sprawy z wniosku wierzyciela (...) Spółki Akcyjnej w G.

przeciwko dłużnikowi E. K.

o egzekucję świadczenia pieniężnego

w przedmiocie wniosku dłużnika o obniżenie opłaty egzekucyjnej ustalonej

przez Komornika Sądowego przy Sądzie Rejonowym w Toruniu D.

Z. - postanowienie z dnia 19 sierpnia 2014 roku o kosztach postępowania

w sprawie Km 11879/13

na skutek zażalenia dłużnika

na postanowienie Sądu Rejonowego w Inowrocławiu, VII Zamiejscowego

Wydziału Cywilnego z siedzibą w Mogilnie z dnia 21 stycznia 2015 roku sygn.

akt VII Co 716/14

**postanawia:**

**1. zmieni ć zaskarżone postanowienie w ten sposób, że zmienić punkt 2 (drugi) postanowienia Komornika Sądowego przy Sądzie Rejonowym w Toruniu D. Z. z dnia 19 sierpnia 2014 roku w sprawie**

1

**Km 11897/13 poprzez obni żenie opłaty stosunkowej do kwoty 1.837,19 złotych, a kosztów postępowania do kwoty 1.944,19 złotych, a pozostałym zakresie wniosek oddalić;**

**2. zasądzić od wierzyciela na rzecz dłużnika kwotę 130 (sto trzydzieści) złotych tytułem zwrotu kosztów postępowania za obie instancje.**

2

## UZASADNIENIE

Postanowieniem z dnia 21 stycznia 2015 r. Sąd Rejonowy w Inowrocławiu VII Zamiejskowy Wydział Cywilny z siedzibą w Mogilnie oddalił wniosek dłużniczki E. K. o obniżenie opłaty stosunkowej ustalonej przez Komornika Sądowego przy Sądzie Rejonowym w Toruniu D. Z. postanowieniem z dnia 19 sierpnia 2014r. wydanym w sprawie egzekucyjnej Km 11879/13.

W uzasadnieniu wskazał Sąd, że dłużniczka E. K. złożyła wniosek o obniżenie opłaty stosunkowej ustalonej przez Komornika Sądowego przy Sądzie Rejonowym w Toruniu D. Z. w postanowieniu z dnia 19.08.2014r., wydanym w sprawie egzekucyjnej Km 11879/13. W postanowieniu tym komornik sądowy na wniosek wierzyciela umorzył egzekucję, ustalił opłatę stosunkową na kwotę 5.868,79 zł i obciążył tą opłatą dłużniczkę. W uzasadnieniu wniosku dłużniczka wskazała, że wysokość opłaty stosunkowej ustalona na poziomie 15% jest nieuzasadniona jeśli weźmie się pod uwagę nakład pracy komornika sądowego, bowiem dłużniczka dobrowolnie uiściła całą należność bezpośrednio do rąk wierzyciela. W ocenie dłużniczki opłata stosunkowa winna zostać ustalona na poziomie 5% od kwoty należności dla wierzyciela, tj. na poziomie 1.798,90 zł. Dłużniczka we wniosku wskazała, że w jej ocenie spełnienie świadczenia bezpośrednio wierzycielowi oznacza, że to nie działania komornika doprowadziły do zaspokojenia wierzyciela, ale nastąpiło to na skutek pozaegzekucyjnych czynności dłużnika.

Komornik Sądowy przy Sądzie Rejonowym w Toruniu D. Z. w odpowiedzi na wniosek dłużniczki wniósł o jego oddalenie.

Rozpoznając niniejszą sprawę Sąd przeprowadził dowód z akt egzekucyjnych Km 11879/13 Komornika Sądowego przy Sądzie Rejonowym w Toruniu D. Z..

Z akt tych wynika, że egzekucja w sprawie wszczęta została w dniu 24 września 2013r. Komornik sądowy podjął szereg czynności zmierzających do ustalenia stanu majątkowego dłużniczki: wezwał dłużniczkę do złożenia wyjaśnień, dokonał zajęcia rachunków bankowych dłużniczki, zajęcia wierzytelności przysługujących dłużniczce z Urzędu Skarbowego oraz wynagrodzenia za pracę pobieranego z (...) Sp. z o.o. w J.. Z treści wpisów w karcie rozliczeniowej dłużniczki wynika, iż część wpłat wynikała z dokonanego zajęcia wynagrodzenia dłużniczki. Postanowieniem z dnia 19 sierpnia 2014r. (k. 32 akt egzekucyjnych) komornik sądowy na wniosek wierzyciela wydał

1

postanowienie o umorzeniu egzekucji, w którym m. in. ustalił opłatę stosunkową na poziomie 5.868,79 zł (15% wartości świadczenia) i opłatą tą obciążył dłużniczkę. We wniosku wierzyciel wskazał, że dłużniczka część wpłat dokonała bezpośrednio wierzycielowi.

W ocenie Sądu żądanie obniżenia opłaty stosunkowej ustalonej przez komornika było nieuzasadnione. Sąd przytoczył treść art. 49 ust. 1 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997r. o komornikach sądowych i egzekucji (Dz. U. 201 Ir., nr 231, poz. 1376) i uznał, że w oparciu o powyższy przepis komornik sądowy prawidłowo ustalił w niniejszej sprawie opłatę stosunkową na kwotę 5.868,79 zł, a prawidłowość matematycznego obliczenia opłaty nie była przez dłużniczkę kwestionowana. Wskazał Sąd, że ust. 7 i 10 powyższego przepisu dopuszcza możliwość złożenia przez dłużnika wniosku o obniżenie tej opłaty, a sąd rozpoznając wniosek może obniżyć opłatę uwzględniając w szczególności nakład pracy komornika sądowego i sytuację majątkową wnioskodawcy i wysokość jego dochodów. Dłużniczka jednak nie złożyła żadnych dokumentów na okoliczność swojej sytuacji materialnej, zaś wniosek o obniżenie opłaty stosunkowej dłużniczka uzasadniała jedynie niewielkim w jej ocenie nakładem pracy komornika sądowego.

Analiza akt egzekucyjnych prowadzi do ustalenia, że komornik sądowy na wniosek wierzyciela wykonał szereg czynności zmierzających do wyegzekwowania roszczenia zgłoszonego do egzekucji. W efekcie podjętych przez komornika czynności skuteczne okazało się zajęcie wynagrodzenia za pracę dłużniczki. Niewątpliwie jest również to,

że dłużniczka w toku postępowania egzekucyjnego dokonała również wpłat bezpośrednich do wierzyciela, wpłaty te łącznie z kwotami wyegzekwowanymi przez komornika sądowego doprowadziły do całkowitego zaspokojenia roszczenia wierzyciela. Fakt dokonywania przez dłużniczkę w toku egzekucji wpłat bezpośrednich wierzycielowi nie może prowadzić do uznania, że komornikowi sądowemu nie należy się opłata stosunkowa w wysokości wynikającej z art. 49 ust. 1 ustawy o komornikach sądowych i egzekucji. Zdaniem Sądu świadczenie uiszczone przez dłużnika bezpośrednio do rąk wierzyciela w toku postępowania egzekucyjnego należy traktować jako świadczenie wyegzekwowane.

Sąd wskazał, że całe roszczenie zostało zaspokojone w wyniku przymusu egzekucyjnego, nie może więc być mowy o niewielkim nakładzie pracy komornika sądowego. Wskazał przy tym Sąd na art. 43 ustawy o komornikach sądowych i egzekucji zgodnie, z którym organ egzekucyjny pobiera opłaty egzekucyjne za prowadzenie egzekucji. Przepisy nie uzależniają uprawnienia do pobrania opłaty od ilości podejmowanych czynności egzekucyjnych, czy też czasu trwania egzekucji. Przedstawione zaś przez dłużnika okoliczności dotyczące nakładu pracy komornika nie stanowią przesłanki do odstąpienia od obciążenia dłużnika kosztami egzekucji. W niniejszej sprawie komornik sądowy dokonał

2

czynności egzekucyjnych i nie może zostać pozbawiony prawa do opłaty w pełnej wysokości niezależnie od nakładu pracy, jaki włożył w egzekucję.

Sąd nie znalazł także podstawy do uznania, że w sprawie zachodzi szczególny przypadek, który uzasadniałby zmniejszenie ustalonej opłaty egzekucyjnej. Takim przypadkiem nie jest z całą pewnością fakt, iż część wpłat stanowiła wpłaty bezpośrednie dłużniczki.

Biorąc powyższe pod uwagę Sąd na podstawie art. 43, art. 49 ust. 1, 7 i 10 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997r. o komornikach sądowych i egzekucji (Dz. U. 201 Ir., nr 231, poz. 1376) orzekł jak w sentencji.

Zażalenie na powyższe postanowienie wniosła dłużniczka zaskarżając je w całości, wnosząc o jego zmianę i obniżenie opłaty, ewentualnie o uchylenie zaskarżonego postanowienia i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania.

Skarżąca zarzuciła rozstrzygnięciu naruszenie art. 49 ust. 1 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997r. o komornikach sądowych i egzekucji poprzez jego zastosowanie w zaistniałym stanie faktycznym i przyjęcie, że wysokość opłaty stosunkowej należnej komornikowi wynosi 15%, podczas gdy szczegółowa analiza zaistniałego stanu faktycznego sprawy prowadzi do wniosku, że w niniejszej sprawie powinien znaleźć zastosowanie art. 49 ust. 2 ukse.

Ponadto skarżąca zarzuciła naruszenie art. 49 ust. 7 i 10 ukse poprzez błędną interpretację pojęcia „wyegzekwowane świadczenie” i przyjęcie, że świadczenie uiszczone bezpośrednio do rąk wierzyciela należy traktować jako świadczenie wyegzekwowane.

Zarzuciła także skarżąca naruszenie art. 49 ust. 10 ukse poprzez wadliwe przyjęcie, że przesłankę miarkowania wynagrodzenia należnego komornikowi należy oceniać poprzez pryzmat dwóch przesłanek, które powinny być spełnione łącznie, a prawidłowa interpretacja przepisu prowadzi do wniosku że są to dwie różne przesłanki, które należy rozpatrywać w oderwaniu od siebie.

### ***Sąd Okręgowy zważył, co następuje:***

Zażalenie dłużniczki okazało się częściowo zasadne.

Nie można uznać, że świadczenie spełnione przez dłużnika w toku egzekucji bezpośrednio do rąk wierzyciela, z pominięciem organu egzekucyjnego należy traktować jako wyegzekwowane i pobierać od niego opłatę z art. 49 ust. 1 ustawy o komornikach sądowych i egzekucji. Ugruntowane jest bowiem stanowisko, że w takiej sytuacji zastosowanie znajduje art. 49 ust. 2 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. o komornikach sądowych i egzekucji, zwanej dalej ukse, zgodnie z którym w sprawach o egzekucję świadczeń pieniężnych w przypadku

umorzenia postępowania egzekucyjnego na wniosek wierzyciela oraz na podstawie art. 823 Kodeksu postępowania cywilnego komornik pobiera od dłużnika opłatę stosunkową w wysokości 5% wartości świadczenia pozostałego do wyegzekwowania, jednak nie niższej niż 1/20 i nie wyższej niż dziesięciokrotna wysokość przeciętnego wynagrodzenia miesięcznego. Jednakże w razie umorzenia postępowania egzekucyjnego na wniosek wierzyciela zgłoszony przed doręczeniem dłużnikowi zawiadomienia o wszczęciu egzekucji, komornik pobiera od dłużnika opłatę stosunkową w wysokości 1/20 przeciętnego wynagrodzenia miesięcznego.

Sąd w całości podziela pogląd Sądu Najwyższego zaprezentowany w uchwale z dnia 29 października 2009 r., III CZP 82/09, LEX nr 522993, BiulSN 2009/10/12, w której wskazał, iż w przypadku umorzenia postępowania egzekucyjnego na wniosek wierzyciela po zawiadomieniu dłużnika o wszczęciu egzekucji, od świadczenia spełnionego przez dłużnika bezpośrednio wierzycielowi, komornik pobiera opłatę określoną w art. 49 ust. 2 zdanie pierwsze ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. o komornikach sądowych i egzekucji ( Dz. U. z 2006 r. Nr 167, poz. 1191 ze zm.), w brzmieniu nadanym ustawą z dnia 24 maja 2007 r. o zmianie ustawy o komornikach sądowych i egzekucji oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. Nr 112, poz. 769).

Przy czym nieuzasadniony jest wniosek dłużniczki, że świadczenie spełnione przez dłużnika poza postępowaniem egzekucyjnym nie wchodzi w zakres świadczenia pozostałego do wyegzekwowania w rozumieniu art. 49 ust. 2 ukse.

Reasumując, od świadczenia spełnionego przez dłużnika bezpośrednio do rąk wierzyciela winna być pobrana opłata zgodnie z art. 49 ust. 2 ukse, tj. w wysokości 5% wartości świadczenia pozostałego do wyegzekwowania, jednak nie niższej niż 1/20 i nie wyższej niż dziesięciokrotna wysokość przeciętnego wynagrodzenia miesięcznego.

Wobec powyższego, skoro w mniejszej sprawie część świadczenia wyegzekwowana zostało przez Komornika - kwota 2077,01 to co do tej kwoty zasadnym było obliczenie opłaty w wysokości 15 % na podstawie art. 49 ust. 1 ukse - 311,55 zł, natomiast co do pozostałej kwoty wpłaconej do rąk wierzyciela przez dłużniczkę opłata winna być obliczona na podstawie art. 49 ust. 2 ukse i wynieść odpowiednio 1525,64 zł (na takie podstawy skarżąca powoływała się od samego początku postępowania, także przed sądem I instancji).

Łącznie więc opłata obliczona na podstawie art. 49 ust. 1 i ust. 2 winna wynieść 1837,19 zł.

Przechodząc w dalszej kolejności do oceny wniosku dłużniczki o obniżenie ustalonej opłaty stosownie do art. 49 ust. 7 i 10 ukse należy podzielić stanowisko Sądu Rejonowego że nie zasługuje on na uwzględnienie. Zgodnie z treścią art. 49 ust. 7 i 10 ukse, dłużnik może złożyć wniosek o obniżenie wysokości opłat, o których mowa w ust. 1 i 2, natomiast sąd

może, uwzględniając w szczególności nakład pracy komornika lub sytuację majątkową wnioskodawcy oraz wysokość jego dochodów, obniżyć wysokość opłat, o których mowa w ust. 1 i 2.

Zdaniem Sądu Okręgowego w mniejszej sprawie brak jest przesłanek uzasadniających obniżenie opłaty stosunkowej w trybie art. 49 ust. 10 ukse.

Komornik wszczął postępowanie egzekucyjne i podjął wszelkie czynności niezbędne do prawidłowej egzekucji, zgodnie z wnioskiem wierzyciela. W niniejszej sprawie Komornik skierował egzekucję do wynagrodzenia za pracę dłużniczki. Postępowanie egzekucyjne prowadzone było dość krótko, a czynności podejmowane sprawnie, przy czym część świadczenia dłużniczka wpłaciła bezpośrednio wierzycielowi. Nie można jednak uznać, że nakład pracy komornika miałby być na tyle niewielki, że należało obniżyć opłatę. Przede wszystkim nie można też czynić prostego założenia, że skoro egzekucja przebiegała szybko i sprawnie to tym samym nakład pracy Komornika był niewielki.

Dla oceny nakładu pracy komornika w danej sprawie niezbędne jest ustalenie jakiegoś punktu odniesienia, tj. określenie, czym jest normalny nakład pracy, do którego można by porównać nakład pracy poniesiony przez

komornika w konkretnej sprawie. Dopiero wówczas możliwym jest stwierdzenie, czy nakład ten był niski, wysoki, czy też normalny w odniesieniu do wzorca. Nie ulega wątpliwości, że nakład pracy komornika w znacznej mierze zdeterminowany jest, wskazanym we wniosku wierzyciela o wszczęcie egzekucji, sposobem jej prowadzenia. Kierując się regułami zdrowego rozsądku, należy przyjąć, że wysokość opłaty egzekucyjnej określona w art. 49 ust. 1 i 2 ustawy odpowiada normalnemu nakładowi pracy poniesionemu przez komornika w warunkach konkretnej sprawy przy wskazanym przez wierzyciela sposobie egzekucji. Stąd wniosek, że obniżenie opłaty egzekucyjnej byłoby uzasadnione jedynie w przypadku poniesienia przez komornika nakładu pracy niższego niż określony w ustawie.

Poza tym wskazać trzeba, że opłata w kwocie 311,55 zł od kwot wyegzekwowanych przez Komornika nie jest opłatą wygórowaną. Uwzględniając nadto, że ustawodawca przewidując możliwość obniżenia opłaty założył jednak minimalną jej wysokość w art. 49 ust. 1 i 2 na poziomie 1/20 przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia, które w marcu 2015 wynosiło 4214,14 zł -  $1/20=210$  zł to kwota 311 zł nieznacznie tylko przewyższa dolną minimalną granicę wskazanej opłaty.

Wreszcie należy zaznaczyć, że dłużniczka we wniosku o obniżenie opłaty domagała się ustalenia jej na kwotę 1798,90 zł. Ustalenie zatem przez Sąd Okręgowy opłaty w kwocie 1837,19 sprawia, że kwota ta różni się jedynie 39 zł od kwoty jaka dłużniczka uważała za właściwą do zapłaty.

5

Nadto, jak zauważył już Sąd Rejonowy dłużniczka nie wskazała w żadnym z pism na swoją sytuację materialną, która także winna podlegać weryfikacji przy ocenie zasadności wniosku o obniżenie opłaty.

Mając na uwadze powyższe Sąd Okręgowy na podstawie art. 386 § 1 k.p.c. w zw. z art. 397 § 1 k.p.c. zmienił zaskarżone postanowienie w ten sposób, że uwzględniając wniosek dłużniczki, na podstawie art. 49 ust. 1 i 2 ukse opłatę ustalił na kwotę 1837,19 zł (art. 49 ust. 1 - 311,55 zł, art. 49 ust. 2 1525,64 zł), zaś koszty postępowania egzekucyjnego na kwotę 1.944,19 zł (doliczając do opłaty wydatki) i zmienił w tym zakresie postanowienie komornika z dnia 19 sierpnia 2014 roku, oddalając wniosek w pozostałym zakresie. Na podstawie art. 385 k.p.c. w zw. z art. 397 § 2 k.p.c. sąd oddalił zażalenie w pozostałym zakresie.

O kosztach postępowania sąd orzekł na podstawie art. 100 kpc w zw. z art. 13 § 2 kpc zasadzając od wierzyciela na rzecz dłużniczki kwotę 130 złotych za obie instancje (100 zł opłata od skargi i 30 zł opłata od zażalenia).

6